

Portal Województwa Lubuskiego

Co z lubuskimi projektami zgłoszonymi do Krajowego Planu Odbudowy?

Kategoria - Krajowy Plan Odbudowy

Data publikacji -20 października 2023 godz. 16:11

20 października 2023 r. w urzędzie marszałkowskim odbyło się spotkanie Marszałka Marcina Jabłońskiego z dyrektorami departamentów, które są zaangażowane w realizację projektów w ramach KPO.

Marszałek Województwa Lubuskiego Marcin Jabłoński przekazał, że istnieje

możliwość w niedługim czasie odblokowania środków w ramach Krajowego Planu Odbudowy. W związku z tym zwrócił się do dyrektorów z prośbą o przeanalizowanie sytuacji związanych z lubuskimi projektami zgłoszonymi do KPO oraz już realizowanymi, które są finansowane z Regionalnego Programu Operacyjnego i budżetu województwa.

Ze względu na brak środków KPO, konieczne jest finansowanie części z zaplanowanych inwestycji z innych źródeł (budżet województwa, Polityka Spójności), choć te pieniądze mogłyby być wykorzystane na inne potrzebne inwestycje np. w służbie zdrowia.

Rząd nie wystąpił z wnioskiem o wypłatę, Lubuskie nie ma miliardów

Analiza projektów regionalnych zgłoszonych do realizacji w ramach KPO musi zostać przeprowadzona także pod kątem inflacji. Szacunkowa wartość lubuskich projektów proponowanych do KPO wynosiła we wrześniu 2021 r. (po aktualizacji) około 5 mld zł, a obecnie ze względu na długotrwałą inflację, ich realizacja z pewnością znacznie przekroczyłaby tę kwotę. Zawierają się w niej głównie obszary:

- zdrowia (szpitale, ratownictwo medyczne) ok. 720 mln,
- transportu (linie kolejowe, trasy rowerowe, tabor kolejowy) ok. 3,4 mld
- innowacji (Centrum Kompetencji Cyfrowych, Centrum Rozwoju sztucznej Inteligencji, Park Technologii Kosmicznych, Centrum Elektromobilności) ok. 500 mln,
- edukacji, cyfryzacji i dziedzictwa kulturowego (Lubuska Szkoła Przyszłości, szkolnictwo zawodowe, Lubuskie dziedzictwo kulturowe) - ok. 280 mln.

Polski Rząd do dzisiaj nie wystąpił oficjalnie do Komisji Europejskiej z wnioskiem o wypłatę środków z KPO, podczas gdy wnioski o płatność złożyła już zdecydowana większość państw członkowskich UE. Chodzi o 22 kraje za wyjątkiem Irlandii, Holandii, Polski, Szwecji i Węgier, a należy zaznaczyć, że Polsce przyznano wielokrotnie wyższą alokację środków niż pozostałym czterem wymienionym krajom.

Podczas spotkania podkreślano, że od wielu miesięcy nie zostały spełnione zobowiązania odnośnie realizacji kamieni milowych, w tym dotyczących przeprowadzenia reformy zapewniającej niezależność sądownictwa. A opóźnienie w realizacji KPO, ze względu na tak dużą alokację stanowi realne zagrożenie utraty środków z uwagi na krótki czas jego realizacji i konieczności rozliczenia do sierpnia 2026 r. Pierwsze nabory w ramach KPO, prefinansowane w ramach Polskiego Funduszu Rozwoju, uruchomione zostały w czwartym kwartale 2022 r., ale dotyczą mocno ograniczonej liczby inwestycji. Dodatkowo są to środki krajowe, które mogłyby zostać wydane na inne cele.

Liczy się czas

Marszałek Marcin Jabłoński poinformował, że najważniejsza jest informacja oraz szybkość działania w uzyskaniu środków z KPO dla regionu lubuskiego, które oznaczałyby wiele korzyści dla każdego mieszkańca regionu.

KPO przewiduje m.in.

- inwestycje w ocieplanie budynków mieszkalnych, zarówno jednorodzinnych, jak i wielorodzinnych,
- remonty (termomodernizację) i wyposażanie szkół (nowoczesne sale informatyczne i komputery dla szkół), finansowanie miejsc w żłobkach,
- poprawę dostępu do usług medycznych,
- zwiększenie dostępności transportowej oraz cyfrowej,
- środki dla przedsiębiorców, czy też na zieloną transformację miast.

Inwestycje z Krajowego Planu Odbudowy w znacznym stopniu wpłynęłyby m.in. również na poprawę jakości powietrza (m.in. wymiana starych pieców na nowoczesne), a inwestycje w OZE i efektywność energetyczną przyczyniłyby się do mniejszych kosztów ogrzewania i energii elektrycznej.

Dodatkowe środki w KPO to także szansa rozwojowa dla lubuskich samorządów i możliwość uzupełnienia lub zbudowania nowej infrastruktury dla mieszkańców. Wspomnieć można chociażby zaplanowane w KPO inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich. Ze względu na uwarunkowania regulacyjne dot. pierwszeństwa finansowania tego typu inwestycji na terenie aglomeracji w ramach Polityki Spójności, bez środków KPO wiele z inwestycji wod.-kan. na obszarach wiejskich nie będzie miała szansy być zrealizowana.

Marszałek Marcin Jabłoński poprosił o pilne przeanalizowanie lubuskich projektów i sytuacji związanej z KPO w mniejszych grupach roboczych.

W piątkowym spotkaniu wzięli udział: Marszałek Województwa Lubuskiego **Marcin Jabłoński**, Skarbnik Województwa Lubuskiego **Alicja Woźniak**, Dyrektor Departamentu Instytucji Zarządzającej **Sylwia Pędzińska**, Dyrektor Departamentu Rozwoju i Innowacji **dr Jarosław Flakowski**, Dyrektor Departamentu Programów Regionalnych **Marek Kamiński**, Dyrektor Biura Projektów Własnych i Społeczeństwa Informacyjnego **Wojciech Olszewski** oraz Zastępca Dyrektora Departamentu Programów Regionalnych **Agata Wdowiak**.